

Vanaf 1 juni 2020 kan iedereen met [klachten](#) die passen bij het nieuwe coronavirus zich laten testen. Dat is nodig om de maatregelen te kunnen versoepelen en de verspreiding van COVID-19 in Nederland tegen te gaan.

Wil je je laten testen?

Een afspraak voor een coronatest kan je op 2 manieren maken:

- **Online:** ga naar coronatest.nl. Houd je DigiD bij de hand.
- **Telefonisch:** bel **0800-1202**. Het nummer is 7 dagen per week bereikbaar van 8.00 tot 20.00 uur.

Ga naar [Rijksoverheid.nl](https://rijksoverheid.nl) voor meer informatie.

- Bel de huisarts als je erg benauwd bent of hoge koorts hebt, of als je je zorgen maakt.
- Bel 112 in een levensbedreigende situatie.

Testbeleid voor zorgmedewerkers

Het blijft van groot belang dat zorgmedewerkers zich bij lichte klachten meteen laten testen. Bij het [testbeleid voor zorgmedewerkers](#) wordt rekening gehouden met een optimale inzet van medewerkers, de gezondheid van de medewerkers zelf en het risico op besmetting van patiënten/cliënten.

Als je je hebt laten testen...

Blijf thuis tot de uitslag bekend is. Als je ook koorts hebt of benauwd bent, dan blijven ook je huisgenoten thuis tot de uitslag van de test bekend is.
Hebben je huisgenoten ook klachten? Dan laten zij zich ook testen.

Als blijkt dat je op dit moment geen infectie met het nieuwe coronavirus hebt, mogen jij en je huisgenoten weer naar buiten. Je kunt zelf ook weer naar buiten en aan het werk, tenzij je daar te ziek voor bent. Kinderen mogen weer naar school en naar de opvang. Gaan de klachten niet over, worden ze erger of krijg je nieuwe klachten? Bel dan de huisarts. Bel in een levensbedreigende situatie altijd 112.

Als blijkt dat je wel het nieuwe coronavirus hebt, blijven jij en je huisgenoten thuis. De GGD Gemeentelijke Gezondheidsdienst zal je vertellen wat jij en de mensen om je heen moeten doen. Voor personen werkzaam in de vitale sector of met cruciale beroepen kan alleen een uitzondering gemaakt worden in overleg met de GGD en de bedrijfsarts en alleen wanneer zij geen klachten hebben. Hier vind je [meer informatie over de leefregels thuis en wat je moet doen als je COVID-19 hebt](#).

Er zijn twee soorten testen

Er is een test om vast te stellen of iemand het nieuwe coronavirus op dat moment heeft en één om te onderzoeken of iemand het nieuwe coronavirus heeft gehad.

Test of je nu besmet bent

PCR-test

De PCR-test, die specifiek het nieuwe coronavirus (SARS-CoV-2) aantoont, is de meestgebruikte test. Met een wattenstaaf wordt een uitstrijkje genomen uit de neus en keel. Dit wordt naar een laboratorium gestuurd voor de PCR-test.

Deze procedure gebruiken de GGD'en. Het duurt ongeveer 24 tot 48 uur na monsterafname voordat een uitslag bekend is bij de patiënt. De procedure op het laboratorium kost 4-8 uur. Er zijn inmiddels ook snelle PCR-testen in gebruik die op het laboratorium binnen een uur uitslag geven. Deze testen zijn bedoeld voor situaties waarin een snelle diagnose van levensbelang is. Bijvoorbeeld als iemand in verband met hartfalen of transplantatie in het ziekenhuis moet worden behandeld. Dit soort testen is niet bedoeld om te gebruiken in teststraten voor algemene COVID-19 diagnostiek.

Test of je besmet bent geweest

Serologische test

Deze test toont aan of er antistoffen tegen het nieuwe coronavirus in je bloed zitten. Hiervoor wordt wat bloed afgenomen. Deze test wordt op dit moment alleen afgenomen voor onderzoeksdoeleinden door geselecteerde laboratoria, om te kijken of mensen antistoffen aanmaken tegen het nieuwe coronavirus. Er zijn ook varianten die de aanwezigheid van virus eiwitten aantonen. Ze worden gebruikt om op bevolkingsniveau te onderzoeken of mensen in Nederland afweer opbouwen tegen het virus.

Sneltesten zijn niet betrouwbaar!

Een serologische sneltest kopen bij een commerciële aanbieder om te kijken of je het virus al gehad hebt? Dat is geen goed idee. Er zijn veel van deze zogenaamde sneltesten in omloop. Uit onderzoek blijkt dat [deze testen niet betrouwbaar](#) zijn. Tot nog toe zijn geen van deze door het RIVM Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu onderzochte sneltesten geschikt voor diagnostiek bij individuele patiënten of voor thuisgebruik. Daarom is het RIVM terughoudend bij het in behandeling nemen van evaluatieverzoeken van sneltesten. Ook de Inspectie voor Gezondheidszorg en Jeugd (IGJ Inspectie Gezondheidszorg en Jeugd) heeft hier een bericht over naar buiten gebracht. [Meer info bij IGJ](#). Ook de Wereldgezondheidsorganisatie (WHO) wijst het gebruik van sneltesten af.

De rol van het RIVM bij testen

De GGD Gemeentelijke Gezondheidsdienst 'en en ziekenhuizen voeren de testen uit. Het RIVM Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu stelt de richtlijnen op voor het testen en het bron- en contactonderzoek. Daarbij is er een scherp oog voor de kwaliteit van de geboden testen. Op het moment onderzoeken we:

- Welke antistoffentest het meest betrouwbare resultaat geeft.
- Of je het virus inderdaad niet meer kunt krijgen als je antistoffen hebt, en dat je er niet meer ziek van kan worden. Mogelijk hebben mensen met milde klachten minder antistoffen, waardoor ze niet volledig beschermd zijn tegen het virus.

Het Nederlandse testbeleid komt voort uit [adviezen van het Outbreak Management Team](#).

Evalueren van testen

Het RIVM is betrokken bij het evalueren van PCR polymerase chain reaction -testen en serologische testen. We krijgen vaak de vraag of ingediende testmethoden inderdaad geschikt zijn voor diagnostiek.

De Taskforce Serologie heeft een overzicht gemaakt van de validaties van verschillende testen voor de diagnostiek van SARS severe acute respiratory syndrome -CoV coronavirus -2. Het gaat om validaties van [sneltesten](#) en van serologische testen die in laboratoria worden gebruikt ([ELISA en auto-analyser antilichaamtesten](#)).

Testcapaciteit afhankelijk van mensen en materialen

Als we het hebben over testcapaciteit, gaat het om heel veel verschillende dingen. Door te testen volgens zorgvuldige richtlijnen, zorgen we ervoor dat er voldoende voorzieningen beschikbaar zijn om die op een efficiënte manier in te zetten. Er zijn materialen nodig om de test af te nemen, zoals wattenstaafjes, verpakkingsmaterialen en persoonlijke beschermingsmiddelen voor de monsterafnemers. Ook zijn er materialen nodig voor de analyse in het lab: vloeistoffen, filters en onderdelen in de analyseapparatuur en de apparaten zelf. En er zijn natuurlijk mensen nodig: mensen om de tests af te nemen, te vervoeren en te analyseren in het lab, om de afspraken te maken en de uitslagen door te geven.

Ontwikkeling van alternatieve testen

Het RIVM kijkt samen met nationale en internationale laboratoria ook naar mogelijke aanvullingen op de huidige testen. Naast de huidige PCR-testen, die het genetische materiaal van het virus aantonen, kijken we ook naar andere soorten testen. Het gaat dan om zogeheten antigeen testen, testen die aanwezigheid van virus eiwitten aantonen en naar serologische testen, testen die de aanwezigheid van antistoffen in het bloed aantonen. Door het gebruik van deze testen, bijvoorbeeld in combinatie met de huidige test, kan bij meer mensen onderzocht worden of ze het nieuwe coronavirus hebben (gehad).

Veelgestelde vragen

Kan ik mezelf testen met sneltesten?

Het RIVM Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu doet onderzoek naar COVID-19 sneltesten die voor thuisgebruik of door derden op een locatie worden aangeboden. Dit zijn geen zelftesten, maar zogenaamde sneltesten. Tot nog toe is de kwaliteit van deze sneltesten nog onvoldoende om bij individuele patiënten te testen of om deze thuis te gebruiken. De uitslagen zijn niet betrouwbaar. Gebruikers kunnen onnodig ongerust worden of ze worden juist ten onrechte gerustgesteld. Ook de Inspectie voor Gezondheidszorg en Jeugd (IGJ Inspectie Gezondheidszorg en Jeugd) heeft hier een bericht over naar buiten gebracht. Testen die thuis gebruikt kunnen worden om na te gaan of je een ziekte hebt zijn verboden als ze niet eerst beoordeeld zijn door een bevoegde instantie. [Meer info bij IGJ](#). Ook de Wereldgezondheidsorganisatie (WHO) wijst het gebruik van sneltesten af.

Wordt er gezocht naar alternatieve manieren om te testen?

Het RIVM kijkt samen met nationale en internationale laboratoria naar andere manieren om te testen waarbij andere laboratoriummaterialen nodig zijn. Naast de huidige PCR polymerase chain reaction polymerase chain reaction polymerase chain reaction-testen, die het genetische materiaal (RNA ribonucleic acid ribonucleic acid) van het virus aantonen, kijken we ook naar andere soorten testen. Het gaat dan om testen die aanwezigheid van viruseiwitten aantonen (antigeentesten). En naar testen die aanwezigheid van antistoffen in het bloed aantonen (serologische testen). Met behulp van deze testen, bijvoorbeeld in combinatie met de huidige test, kunnen we mogelijk in de toekomst bij meer mensen onderzoeken of ze het coronavirus hebben (gehad).

Kan ik laten testen of het virus al gehad heb en ik antistoffen heb tegen het nieuwe coronavirus?

Nee, wel worden mensen al in beperkte mate getest in het kader van onderzoek naar de verspreiding van het virus in Nederland. Op het moment onderzoeken we welke antistoffentest het meest betrouwbare resultaat geeft. We raden mensen af om zelf het bloed te laten testen op aanwezigheid van antistoffen tegen het nieuwe coronavirus. Dit kan een gevoel van schijnveiligheid geven. We zijn momenteel aan het onderzoeken of het hebben van antistoffen ook betekent dat je het virus niet meer kan krijgen en dat je hier niet meer ziek van kan worden. Mogelijk hebben mensen met milde klachten minder antistoffen, waardoor ze niet volledig beschermd zijn tegen het virus.